

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 16.07.1982, sp. zn. 3 Tz 15/82, ECLI:CZ:NS:1982:3.TZ.15.1982.1

Číslo: 15/1983

Právní věta: Zboží vyvážené k neobchodním účelům nepodléhá vývoznímu clu. Pokud je třeba k vývozu takového zboží povolení, vybírá se za povolení vývozu právní poplatek. Povinnost zaplatit správní poplatek však nevzniká, jestliže povolení nebylo uděleno, byť proto, že pachatel o ně nepožádal, zboží vyváží bez povolení a bez přihlášení k celnímu řízení. Takové jednání, jestliže byl obecný zájem ohrožen značnou měrou, zakládá jen trestný čin porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 tr. zák., nikoliv i trestný čin zkrácení daně podle § 148 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 16.07.1982

Spisová značka: 3 Tz 15/82

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: poplatku a jiné podobné povinné platby, Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou, Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

Předpisy: 140/1961 Sb. § 124
§ 148 40/1964 Sb. § 399 44/1974 Sb. § 33
§ 39 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 15/1983 sb. rozh.

Zboží vyvážené k neobchodním účelům nepodléhá vývoznímu clu. Pokud je třeba k vývozu takového zboží povolení, vybírá se za povolení vývozu právní poplatek. Povinnost zaplatit správní poplatek však nevzniká, jestliže povolení nebylo uděleno, byť proto, že pachatel o ně nepožádal, zboží vyváží bez povolení a bez přihlášení k celnímu řízení. Takové jednání, jestliže byl obecný zájem ohrožen značnou měrou, zakládá jen trestný čin porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 tr. zák., nikoliv i trestný čin zkrácení daně podle § 148 tr. zák.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 16. 7. 1982 sp. zn. [3 Tz 15/82.](#))

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek okresního soudu v Tachově ze dne 26. srpna 1981 sp. zn. 2 T 20/80 ve výroku o trestu a

dále v témže rozsahu usnesení krajského soudu v Plzni ze dne 28. prosince 1982 sp. zn. 6 To 407/81 a okresnímu soudu v Tachově přikázal, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Tachově z 26. 8. 1981 sp. zn. 2 T 20/80 byl obviněný M. V. uznán vinným trestným činem porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1 tr. zák., jehož se podle výroku tohoto rozsudku dopustil tím, že dne 3. 12. 1979 v Rozvadově při celním řízení společně se svou manželkou H. V. zatajil, že vyváží do Německé spolkové republiky soubor grafických listů v hodnotě 15 560 Kčs. Za to byl odsouzen podle § 124 odst. 1 tr. zák. k peněžitému trestu ve výměře 5000 Kčs, nahrazenému pro případ, že by jeho výkon mohl být zmařen, trestem odnětí svobody v trvání pěti měsíců. Dále mu byl podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. uložen trest propadnutí věci, a to souborů 65 kusů grafických listů různých autorů.

Proti tomuto rozsudku okresního soudu v Tachově podal obviněný odvolání, které krajský soud v Plzni podle § 256 tr. ř. zamítl usnesením z 28. 12. 1981 sp. zn. 6 To 407/81.

Ministr spravedlnosti ČSR podal proti posléze uvedenému usnesení krajského soudu v Plzni ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona a navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR vyslovil, že v řízení, které předcházelo napadenému usnesení, byl ve prospěch obviněného porušen zákon v ustanovení § 23 odst. 1 a § 53 odst. 2 tr. zák., aby napadené usnesení a vadné řízení mu předcházející zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř. Ve stížnosti pro porušení zákona bylo vytknuto, že okresní soud pochybil, když obviněnému uložil peněžitý trest, ačkoliv pro jeho uložení nebyly splněny zákonné podmínky, neboť obviněný byl v posledních deseti letech před spácháním souzeného trestného činu třikrát odsouzen pro úmyslné trestné činy, přičemž nyní souzeného trestného činu se dopustil ve zkušební době stanovené při předcházejícím odsouzení. Z toho stížnost po porušení zákona dovozuje, že peněžitý trest uložený obviněnému je ve zřejmém nepoměru ke stupni nebezpečnosti činu pro společnost a nemůže stačit k dosažení účelu trestu. Za tohoto stavu měl být obviněnému uložen nepodmíněný trest odnětí svobody.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Okresní soud zjistil, že obviněný dne 3. 12. 1979 cestoval se svou manželkou H. V. do Německé spolkové republiky, na celnici v Rozvadově při celním řízení zatajil, že vyváží do Německé spolkové republiky soubor 65 grafických listů různých autorů v hodnotě 15 560 Kčs, které pak při celní kontrole byly příslušníkem celní správy nalezeny v úkrytu pod zadním sedadlem automobilu, jímž obviněný se svou manželkou cestoval. Na dotaz příslušníka celní správy, proč tyto grafické listy nepřihlásili k celnímu řízení, obviněný odpověděl, že grafické listy ukryl před celní kontrolou proto, že neměl čas zařídit si formality předepsané pro vývoz grafických listů, které chtěl darovat svému známému v Německé spolkové republice.

Takto zjištěný skutečný stav věci odpovídá důkazům provedeným v hlavním líčení, přičemž se okresní soud také náležitě vypořádal s obhajobou obviněného, který popíral, že by věděl o grafických listech nacházejících se v automobilu a tvrdil, že do automobilu je dala bez jeho vědomí jeho manželka. Okresní soud v tomto směru správně zhodnotil provedené důkazy, když své zjištění, že obviněný věděl o tom, že vyváží do ciziny grafické listy bez příslušného povolení, opřel o výpověď příslušníka celní správy P. K., který v souladu s protokolem, který byl sepsán dne 3. 12. 1979 na celnici v Rozvadově a podepsán obviněným, potvrdil, že obviněný před příslušníky celní správy po zjištění podlouně převážených grafických listů prohlásil, že grafické listy ukryl před celní kontrolou proto, že si nestačil opatřit na jejich vývoz celní povolení. Za tohoto stavu neměl ani Nejvyšší soud

ČSR stejně jako již před ním krajský soud v Plzni pochybnosti o správnosti skutkových zjištění učiněných v rozsudku okresního soudu.

Zjištěné jednání obviněného okresní soud posoudil správně i po stránce právní, když v něm shledal znaky trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1 tr. zák., neboť obviněný porušil ustanovení § 33 celního zákona č. 44/1974 Sb., které ukládá osobám dopravujícím zboží přes státní hranice povinnost přihlásit a předložit celnici zboží, a tím ohrozil vzhledem k hodnotě zatajených věcí značnou měrou obecný zájem.

Okresní soud také uvažoval o tom, zda obviněný zjištěným jednáním nenaplnil též skutkovou podstatu trestného činu zkrácení daně podle § 148 tr. zák. a v tomto směru dospěl v souladu s odborným vyjádřením Ústřední celní správy v Praze k závěru, že jednáním obviněného nedošlo ke zkrácení cla proto, že šlo o vývoz neobchodního zboží, na který se clo nestanoví, a také nebyl stát zkrácen o poplatek za povolení vývozu zboží, neboť tento poplatek se vyměřuje teprve po udělení vývozního povolení. K tomuto závěru je třeba dodat, že podle § 39 odst. 2 celního zákona č. 44/1974 Sb. vyvážené zboží podléhá vývoznímu clu, jen pokud celní sazebník výslovně clo stanoví. Poněvadž vývozní clo na zboží vyvážené k neobchodním účelům není v celním sazebníku stanoveno, nepodléhaly věci vyvážené obviněným clu, a proto v souzeném případě nepřicházelo v úvahu zkrácení cla. Vývoz věcí k neobchodním účelům byl v době spáchání posuzovaného jednání upraven vyhláškou č. 31/1964 Sb., o řízení při vývozu, ve znění vyhlášky č. 4/1969 Sb. Podle § 2 této vyhlášky vývoz věcných darů, stěhovaných svršků a jiných věcí k neobchodním účelům bez poskytnutí úhrady z ciziny byl přípustný jen na základě vývozního povolení uděleného příslušnou celnicí (celní pobočkou). Podle § 8 téže vyhlášky se za povolení vývozu vybírá správní poplatek v případech stanovených zvláštními předpisy. Tímto předpisem je vyhláška č. 162/1976 Sb., o správních poplatcích. Podle položky 63, písm. a) oddílu H, Sazebníku I této vyhlášky se za povolení k vývozu věcných darů k neobchodním účelům vybírá správní poplatek ve výši 3 až 500 z tuzemské maloobchodní ceny věcí, nejméně však 20 Kčs, přičemž podle zmocnění k této položce mohou orgány celní správy stanovit poplatek až do výše dvojnásobku horní hranice sazby, popř. mohou od jeho vybrání vůbec upustit. Podle poznámky č. 2 k uvedené položce lze poplatek zaplatit až při vývozu, což znamená, že ten, komu bylo povolení k vývozu již uděleno a stanoven příslušný poplatek, není povinen poplatek zaplatit, jestliže povolení nepoužije a od vývozu upustí. Z těchto předpisů třeba dovodit, že povinnost k zaplacení správního poplatku za povolení k vývozu věcných darů, stěhovaných svršků a jiných movitých věcí k neobchodním účelům nevzniká pouhým uskutečněním vývozu, byť i podloudného, jestliže předtím nedošlo k udělení vývozního povolení.

Kvůli úplnosti je třeba dodat, že výše citovaná vyhláška č. 31/1964 Sb., o řízení při vývozu, byla zrušena zákonem č. 42/1981 Sb., o hospodářských stycích se zahraničím, a nahrazena vyhláškou č. 59/1980 Sb., o neobchodních vývozech a dovozech věcí, která nabyla účinnosti dnem 1. 7. 1980. Podle § 1 odst. 1 písm. b) citované vyhlášky je třeba k neobchodnímu vývozu věcí vyvážených československými fyzickými osobami povolení, jde-li o věci vyvážené k jiným účelům než přiměřenému uspokojování osobních potřeb vyvážející osoby, pokud jsou vyváženy v cestovním styku a jejich celková hodnota je vyšší než 300 Kčs. I za účinnosti této vyhlášky platí výše citované předpisy vyhlášky č. 162/1976 Sb., o správních poplatcích, ve znění vyhlášky č. 166/1980 Sb.

Poněvadž v posuzovaném případě nebylo obviněnému uděleno povolení k vývozu zmíněných grafických listů, nepřicházelo v úvahu ani zkrácení správního poplatku za udělení povolení k vývozu. Okresní soud proto nepochybil, jestliže obviněného neuznal vinným též trestným činem zkrácení daně podle § 148 tr. zák.

Z uvedeného vyplývá, že výrok o vině v rozsudku okresního soudu odpovídá stavu věci i zákonu.

V dalším se Nejvyšší soud ČSR zabýval výrokem o trestu.